

شماره ۲۷۹۶۲/ت/۵۷۹۲۹ هـ.

۱۴۰۰/۳/۱۲

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت امور خارجه

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت جهاد کشاورزی

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزارت راه و شهرسازی

وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت کشور - وزارت نفت - وزارت نیرو

سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان انرژی اتمی ایران - سازمان برنامه و بودجه کشور

سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران - معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۳/۹ به پیشنهاد شماره ۱۴۸۶۴/۱۰۰/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۴/۳۰ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آییننامه هماهنگی پیشگیری و مدیریت پدیده گرد و غبار را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه هماهنگی پیشگیری و مدیریت پدیده گرد و غبار

ماده ۱- به منظور سیاست گذاری، تعیین راهبردها، هم افزایی و هماهنگی میان دستگاه های اجرایی برای انجام اقدامات لازم در سطح ملی و منطقه ای و همچنین نظارت بر اقدامات اجرایی دستگاه ها به منظور کاهش آثار و پیامد های ناشی از وقوع پدیده گرد و غبار، ستاد ملی سیاست گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گرد و غبار، که از این پس در این آیین نامه به اختصار ستاد ملی نامیده می شود، تشکیل می شود. ریاست ستاد مذکور بر عهده رییس سازمان حفاظت محیط زیست می باشد و معاونین مرتبط معاونت علمی و فناوری رییس جمهور، سازمان انرژی اتمی ایران، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات، امور خارجه، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، کشور، نفت، نیرو و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در آن عضویت دارند. مصوبات ستاد ملی در چهارچوب قوانین مربوط با نظر اکثریت اعضا معتبر است و توسط رییس ستاد ابلاغ می شود.

ماده ۲- دبیرخانه ستاد ملی، که از این پس در این آیین نامه به اختصار دبیرخانه نامیده می شود، در سازمان حفاظت محیط زیست مستقر و دبیر ستاد ملی توسط رییس سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می شود.

ماده ۳- کارگروه تخصصی ملی به ریاست دبیر ستاد ملی و متشکل از نمایندگان ثابت و معرفی شده دستگاه های عضو (حداقل در سطح مدیران کل)، با هدف پشتیبانی فنی از تصمیم گیری های ستاد ملی و بررسی و ارایه پیشنهاد درخصوص موضوعات زیر تشکیل می شود:

۱- سیاست های پیشگیری، مدیریت، مقابله و سازگاری با پدیده گرد و غبار.

۲- برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت اجرایی دستگاه های ذیربط.

۳- اقدامات اجرایی مرتبط بر اساس شرایط بوم شناختی (اکولوژیکی)، سرزمینی، اجتماعی و اقتصادی کانون های غبارخیز کشور.

۴- سرمایه گذاری بخش غیردولتی، بهره گیری از فناوری های نوین و تقویت کمک نوآورها (استارت آپ).

۵ - طرح های الگویی اقتصادی - بوم شناختی (اکولوژیکی) بزرگ مقیاس در مناطق غبارخیز با مشارکت بخش های غیردولتی.

۶ - موارد ارجاعی از سوی ستاد ملی.

۷- دستورالعمل های اجرایی مرتبط با آیین نامه.

۸- پژوهشها و مطالعات مورد نیاز.

۹- آموزش، اطلاع رسانی و جلب مشارکت های مردمی.

تبصره - کارگروه تخصصی ملی می تواند برای انجام وظایف محوله خود نسبت به تشکیل گروه های کاری مرتبط اقدام نماید.

ماده ۴- کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری و آمایش سرزمین و محیط زیست شورای برنامه ریزی و توسعه استان، مسئولیت هماهنگی دستگاههای عضو و پیگیری اقدامات و اجرای مؤثر مصوبات ستاد ملی در سطح استان را بر عهده خواهد داشت. کارگروه مذکور علاوه بر وظایف موضوع ماده (۸) تصویب نامه شماره ۱۸/۲۹۰ ت/۵۴۴۸۷ ها مورخ ۱۳۹۸/۳/۱۲، امور زیر را نیز بر عهده دارد:

۱- بررسی و ارایه راهکارهای تعدیل و مقابله با پدیده خشکسالی، فرسایش خاک، بیابانزایی و گردوغبار.

۲- نظارت و پایش مستمر روند گسترش یا کاهش وسعت کانون های غبارخیز و ارایه گزارشهای مربوط از جمله به دبیرخانه ستاد ملی.

۳- مدیریت شرایط اضطرار وقوع پدیده گرد و غبار و سایر آلودگی های محیطی.

۴- ارایه گزارش مربوط به تأمین نیاز آبی تالاب های غبارخیز استان.

۵ - نظارت بر آموزش و اطلاع رسانی عمومی در خصوص آلودگی های محیطی و گرد وغبار.

۶ - نظارت بر حسن اجرای اقدامات اجرایی دستگاههای عضو ستاد ملی در سطح استان و ارایه گزارش به دبیرخانه ستاد مزبور.

ماده ۵- وزارت راه و شهرسازی (سازمان هواشناسی کشور) موظف است سامانه هشدار و پیش آگاهی وقوع پدیده گرد و غبار را با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ این آییننامه راهاندازی نماید و دادهها و اطلاعات تولیدی آن را در اختیار دستگاههای عضو و دبیرخانه ستاد ملی قرار دهد و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مربوط را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید. دستگاههای عضو ستاد ملی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آییننامه، امکان دسترسی برخط به دادهها و اطلاعات مرتبط را برای سازمان هواشناسی کشور فراهم نمایند.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی موظف است برنامه اجرایی حفاظت و بهره برداری پایدار از اراضی کشاورزی با منشأ گرد و غبار (غبارخیز) با رویکرد کشاورزی حفاظتی و به تفکیک نوع اقدام پیشگیرانه، مقابله ای و سازگارکننده با پدیده گردوغبار را در چهارچوب قوانین و مقررات و اعتبارات مصوب مربوط جهت تأیید به ستاد ملی ارایه و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۷- وزارت جهادکشاورزی (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور) موظف است در اجرای مواد (۲۴) و (۲۷) قانون هوای پاک - مصوب ۱۳۹۶- بر اساس وضعیت کانون های گرد و غبار داخلی کشور یا با بهره گیری از مشارکت مردم، برنامه اقدامات پیشگیرانه، مدیریتی، مقابله ای و سازگارکننده با پدیده گرد و غبار را در چهارچوب قوانین و مقررات و اعتبارات مصوب مربوط جهت تأیید به ستاد ملی ارایه نموده و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۸- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است با همکاری وزارتخانههای کشور، راه و شهرسازی (سازمان هواشناسی کشور)، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نیرو ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، نسبت به تدوین شیوه نامه اجرایی مدیریت شرایط اضطرار وقوع پدیده گرد و غبار اقدام و نتیجه را جهت بررسی و تصویب به ستاد ملی ارایه نماید. این شیوه نامه ملاک عمل کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری، آمایش سرزمین و محیط زیست شورای برنامه ریزی و توسعه استان جهت هماهنگی مدیریت شرایط اضطرار وقوع پدیده گردوغبار بوده و در عین برخورداری از وحدت رویه، باید نسبت به شرایط محلی استان های مختلف انعطاف پذیر باشد.

ماده ۹- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است در اجرای ماده (۱۲) قانون هوای پاک - مصوب ۱۳۹۶ - و تبصره ماده (۳) قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸ - ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، شیوه نامه ملاحظات محیط زیستی توسعه و بهره برداری از معادن کشور از حیث میزان آلایندهی و حساسیت مناطق نسبت به پدیده گرد و غبار را با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان زمین شناسی کشور) تدوین و جهت بررسی و تصویب به ستاد ملی ارایه نماید.

ماده ۱۰- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است بر اساس وضعیت کانون های گرد و غبار کشور که در مناطق تحت مدیریت این سازمان قرار دارند، برنامه اقدامات پیشگیرانه، مدیریتی، مقابله ای و سازگارکننده با پدیده گرد و غبار جهت مدیریت، حفاظت و بهره برداری پایدار از مناطق یاد شده را در چهارچوب قوانین و مقررات و اعتبارات مصوب مربوط جهت تأیید به ستاد ملی ارایه نموده و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۱۱- سازمان حفاظت محیط زیست در اجرای ماده (۲) قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالاب های کشور - مصوب ۱۳۹۶ - و ماده (۲۵) قانون هوای پاک موظف است ضمن اولویت بندی تالاب های با منشأ گردوغبار بر اساس میزان حساسیت آنها به وقوع این پدیده و تعیین نیاز آبی آن ها تحت شرایط مختلف ترسالی، عادی و خشکسالی با همکاری وزارت نیرو، نسبت به پایش تأمین نیاز آبی این تالاب ها در چهارچوب ماده (۴) آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۷۴۰۸ ت/۵۵۰۹۶ هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۷ و اصلاح بعدی آن با بهره گیری از ظرفیت کارگروه ماده (۴) این آیین نامه اقدام نماید.

ماده ۱۲- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است با هماهنگی و همکاری وزارت امور خارجه و سایر دستگاه های اجرایی مرتبط و با بررسی کارشناسی وضعیت کانون های خارجی فعلی و بالقوه تاثیرگذار بر کشور، نسبت

به تهیه مستندات فنی درخصوص نوع و میزان تاثیرگذاری کانون های یادشده، اثرات مستقیم و غیرمستقیم ناشی از این کانون ها و راهکارهای پیشنهادی جهت همکاری در پایش، پیش هشدار، پیشگیری و یا مقابله با آنها اقدام نماید. همچنین سازمان یادشده موظف است برنامه اقدامات پیشنهادی حاصل از بررسی های یادشده را در چهارچوب قوانین و مقررات و اعتبارات مصوب مربوط برای تعیین سیاست ها و پیگیری های مقتضی به ستاد ملی ارایه نموده و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۱۳- وزارت نیرو موظف است با اعمال مصوبات کارگروه ملی سازگاری با کم آبی موضوع تصویبنامه شماره ۱۵۸۹۶۹ / ت ۵۵۰۹۲ هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۲، اقدامات و طرح های توسعه منابع آب خود را به گونه ای برنامه ریزی نماید که از توسعه و تشدید وضعیت کانون های تولید گردوغبار کشور جلوگیری به عمل آید.

ماده ۱۴- وزارت نیرو موظف است با هماهنگی و همکاری وزارت امور خارجه، سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاه های اجرایی ذیربط، گزارش وضعیت طرح های توسعه منابع آب کشورهای همسایه از جهت میزان تاثیرگذاری این طرح ها بر کانون های خارجی و داخلی فعلی و بالقوه اثرگذار بر کشور را ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تهیه و جهت تعیین سیاست ها و پیگیری های مقتضی به ستاد ملی ارایه نماید و بر این اساس دستگاههای مسئول گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب ستاد ملی را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال کنند.

ماده ۱۵- وزارت نیرو موظف است ضمن تشریح آخرین وضعیت ارتقا و نوسازی شبکه انتقال و توزیع برق کشور در برابر اثرات پدیده گرد و غبار، برنامه اقدامات پیش رو برای اتمام این عملیات در مناطق متأثر از این پدیده را در چهارچوب قوانین و مقررات و اعتبارات مصوب مربوط جهت تأیید به ستاد ملی ارایه نموده و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۱۶- وزارت امور خارجه موظف است ضمن توسعه فرایندها و ظرفیتهای بین المللی ایجاد شده، اقدامات دستگاهها جهت اجرای سیاستها و تصمیمات اتخاذ شده ستاد ملی و بهرهگیری حداکثری از ظرفیتهای بینالمللی ایجاد شده را حمایت و تسهیل نموده و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۱۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در جهت پیشگیری از آسیب های سلامت گرد و غبار، سازگاری و حفظ سلامت مردم در مناطق تحت تأثیر، برنامه اقدامات پیشگیرانه و مقابله ای مربوط را در چهارچوب قوانین و مقررات و اعتبارات مصوب مربوط جهت تأیید به ستاد ملی ارایه نموده و گزارش وضعیت پیشرفت اقدامات مصوب را هر شش ماه یکبار به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۱۸- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در تهران و مراکز استان ها و همچنین سایر رسانه های دولتی موظفند در چهارچوب ماده (۲۸) قانون هوای پاک برنامه های مرتبط با ظرفیت سازی، آموزش و آگاهی بخشی عمومی مربوط به پدیده گردوغبار را اطلاع رسانی کنند.

ماده ۱۹- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، منابع مالی مورد نیاز برنامه های اجرایی پیشگیرانه، اصلاحی، مقابله ای و سازگار کننده کانون های گرد و غبار کشور و جلوگیری از توسعه آنها را براساس پیشنهاد دستگاه های اجرایی ذیربط در قالب برنامه هایی که به تأیید ستاد ملی رسیده است، در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی نماید.

ماده ۲۰- استانداران موظفند پروژه های استانی پیشگیرانه، مدیریتی، مقابله ای و سازگارکننده با پدیده گرد و غبار استان را به عنوان پروژه های اولویت دار در شورای برنامه ریزی و توسعه استان جهت تصمیم گیری برای تأمین اعتبار از محل اعتبارات طرح های استانی را پیگیری و مورد حمایت قرار دهند.

ماده ۲۱- ستاد ملی مسئول نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه است. این امر نافی نظارت ذاتی دستگاه ها بر اقدامات و عملیات اجرایی آنها نمی باشد. کلیه دستگاه های اجرایی عضو موظف به همکاری و ارایه گزارش شش ماهه در خصوص عملکرد اقدامات تعیین شده در ستاد ملی میباشد. ستاد ملی موظف است به صورت سالانه گزارشی از اقدامات دستگاه های اجرایی و عملکرد خود را به هیأت وزیران ارایه نماید .

ماده ۲۲- تصویبنامه شماره ۴۷۳۶۲/ت/۵۳۳۲۷هـ مورخ ۱۳۹۵/۴/۲۶ لغو می شود.

معاون اول رئیسجمهور - اسحاق جهانگیری

 چاپ قانون